

Ikasgelan itzalean izan ohi diren premia bereziko ikasleak zuzenean ikusezin bihurtu dira konfinamendu garaiotan. Laguntzeko eta eskolaren eguneroko martxan parte hartzeko ondoan hezitzailea behar duen ikasleari helduleku hori desagertu egin zaio albotik, berdin garapenerako sostengu dituen espezialistak; askok ez du ulertzen egoera berria. Kezkatuta daude gurasoak, eta gainezka, beraien bizkar geratu baita lan gehiena.

PREMIA BEREZIKO IKASLEAK PANTAILA ATZEAN GALDUTA

 MIKEL GARCIA IDIAKEZ

Ikasleak klasearen osotasuna ikusten du eta osotasun horretan pentsatuz prestatzen ditu edukiak; gure ikasleak maiz hortik kanpo geratzen dira eta horregatik gu ondoan gaude laguntzeko, baina orain ordea ez, eta ez dut ikusten eskola jarraitzen ari den lan martxan integratuta daudenik”, dio Ana Coranti hezitzaileak. Lehen Hezkuntzan premia berezia duten haurrekin ari da bera ikasturte honetan, eta garbi du: “Atzean utzi ohi ditugunak, are atzerago geratu dira konfinamenduan”. Ez presentziarik, ez kontaktu fisikorik, digitalki ikasle hauengana iristea maiz oso zaila dela aitortu digu hezitzaileak.

Badirudi egoera hau aitzakia dela gure seme-alabek hezkuntza jasotzeko duten eskubidea alboratzeko”

Kistiñe Mejuto, gurasoa

“Orokortasunean mugitzen gara, eta ikasle hauei ahalegin handia eskatzen zaie; egokitu behar dute antolatuta dagoen sistemara, izan beharrean eskola ikasle hauetara egokitzen dena”

Ana Coranti, hezitzailea

“Ikastetxeak berriz zabaltzen dituztenean ikusiko dugu, premia bereziko ikasleei bideratzen zaizkien baliabideetan, administrazioarentzat ea benetan garrantzitsuak diren ikasle hauek ala ez”

Lorea Gisasola, hezitzailea

“Deskubritu dugu plataforma birtual batzuetan badagoela aukera denak bideo-konferentzian ari garelarik nik nire ikaslearekin bakarka txateatu ahal izateko; horrelako zirrikituak bilatzen joan behar izan dugu”

Igone Saizabal, hezitzailea

Ikasleak duen autonomia da gakoa, Igone Saizabal DBHko hezitzaileak gehitu duenez, eta autonomia gutxi dutenak dira galtzaile nagusiak. “Gure lana da autonomiarik ez duen horren ondoan egotea eta irakaslea klase osoarentzat ari den bitartean ikasle horri laguntzea; nola egiten da hori pantailaren beste aldetik? Adibidez, bideo-konferentzian irakasleak testu-liburuko orriren bat aipatzen du eta nik ez daukat testu-liburua aurrean”. Halere, pixkanaka ikasten doazela dio Saizabalek: “Deskubritu dugu plataforma birtual batzuetan badagoela aukera denak bideo-konferentzian ari garelarik nik nire ikaslearekin bakarka txateatu ahal izateko; horrelako zirrikituak bilatzen joan behar izan dugu, eta bakarka aritzeko tarreak ere bilatzen ditugu”.

TALDEAREN PARTE SENTITZEA

Corantik eta Saizabalek garbi dute: edukiak ez dira inportanteena. Hasteko, batzuei asko kostatzen ari zaie egoera hau ulertzea eta kudeatzea, “bereziki adimen urritasunen bat dutenei”, eta etxean sei ordu pantailaren aurrean ere ez du inork jasaten. “Guk erritmoa jaitsi dugu, eta oro har jartzen diren helburuak akademikoak dira, baina beharrak bestelakoak dira: nire ikasle batek, esaterako, hitz egiteko behar handia du”, dio Saizabalek. Ikasleak harremanak mantentzea eta taldearen parte sentitzea jarri dute hezitzaile hauek lehentasun: “Talde txikiak sortzen ditugu beste ikasleekin harremana mantentzen segi dezaten. Azken finean, eskola ez da edukiak lantzea soilik, eskola da lagunak, jolasa... eta hori guztia desagertzea galera handia da batzuen kasuan”, azpimarratu du Corantik.

Lan handiena, baina, etxean dago. “Gurasoak irakasle bihurtu ditugu eta zama handia dute. Arduratu behar dira seme-alabak lan egin dezaten, haurren estresa eta nekea kudeatu behar dute, eta premia bereziko ikasleek normalean ondoan norbait behar dute, baina etxe guztietan egoera ez da berdina eta erantzuna oso ezberdina izaten ari da batetik bestera. Nire ikasleetako batek laguntza handia behar du lan-ohiturak finkatzen, antolatzen, motibatzen... eta guraso biak lanean ditu. Nola egingo du berak bakarrik?”, kontatu du Corantik.

Beste kasu bat ere hartu du hizpide: “Ama batek esan zidan asko kostatzen zaiola haurra lanean jartzea, haserre bukatzen dutela; eskolan eszenatokia aldatzen da eta rolak ere bai, haurrak gurasoak guraso gisa ikusten ditu, ez irakasle gisa, eta batzuei gainera asko kostatzen ari zaie ulertzea etxean ere lan egin behar dutela”.

“EZ DIRA GOGORATU GURE SEME-ALABEZ”

Kistiñe Mejuto da zamatuta dagoen guraso horietako bat. Espekro Autistaren Nahasmendua duen 11 urteko semea du, eta premia bereziko ikasleen gurasoak biltzen dituen Lagundu elkarteko kidea da. Familien bizkar presio handia utzi dela esan digu, eta ikasle hauek dituzten etxe ugaritan desoreka handiak ikusten ari direla, bati baino gehiagori gain hartu diolako errutina eta laguntza emozional faltak, lana egituratu eta egokitzeko zailtasunak, eta egoerak oro har. “Guraso askok tutorearekin baino ez dute harremana, hezitzaileak ere bazter utzi dituztelako, eta gure haurrak oso galduta daude. Jarrera aldetik ere, estresatuta daude eta adierazteko eta emozioak kanalizatzeko gaitasunik ez dutenak lehertu egin dira. Etxean une latzak eta gatazkatsuak bizitzen ari gara”.

Kritikoa da Mejuto: “Oro har, oso ahaztuta gauzkate eta administrazioari bost axola zaizkio ikasle hauek. Ohituta gaude, horrela izan da orain arte, eta konfinamenduan ez da ezberdina. Esanguratsua da, adibidez, konfinamenduaren hasierako mezuetan Eusko Jaur-laritzako Hezkuntza Sailak ez zituela profesional terapeutak eta hezitzaileak aipatu ere egiten, sindikatuek arreta deitu zioten arte. Subkontzientea izango da, baina azkar erantzun behar dutenean ikusi da ez direla gogoratu ere egiten ikasle hauentzat funtsezkoak diren figura horietaz, azken finean ikasle hauetaz ere ez direlako gogoratzen; ez dituzte kontuan hartzen. Uneoro esaten digute, ‘ez estresatu, lasai hartu’, eta hori oso ongi dago, malgutasuna behar dugu, baina eman oinarri bat eta gero ikusiko dugu noraino iritsi gaitzkeen, zeren badirudi egoera hau aitzakia dela gure seme-alabek hezkuntza jasotzeko duten eskubidea alboratzeko. Beste familiei berdina esaten diete ala guri bakarrik?”.

Premia bereziko ikasle batzuek ikastetxean dituzten espezialistak –fi-

Olaiak miopatia du eta eskolak ematen dizkion estimuluak botatzen ditu faltan bere amak.

sioterapeutak, hizkuntza espezialistak eta halakoak- mantendu egin dira, baina noski, hauek ere online, eta beraz, gehiago dira aholkuak eta jarraitbideak, gurasoek ahal duten neurrian eta ahal duten moduan egin behar dituztenak. Aldea, hortaz, handia da. Eta hala ere, Kristiñe Mejutok dio hainbat familiak ez duela espezialisten berririk izan konfinamendu sasoiari. “Kontua da, bestela ere oso denbora gutxi eskaintzen diotela ikastetxeetako espezialistek gure seme-alabei, eta gehienek kanpoan bilatu behar dutela

laguntza, fisioterapeuta eta logopeda pribatuetan. Baliabide horiek bertan behera geratu dira garaiotan, eta galera handia da”. Galerak hizkuntzan, mugikortasunean, autonomian... aipatu ditu ama honek. Garapenean sor daitezkeen atzerapenekin kezkatuta dago guraso bat baino gehiago.

Ez da Elena Arroyoren kasua. 5 urteko bere alabak miopatia du (giharrek oso ahul izatea eragiten du), baina Arroyo fisioterapeuta da, eta behar bezala lagundu diezaioke alabari. Aldiz, eskolak ematen dizkion estimuluak bo-

tatzen ditu faltan: “Lagunak, harremanak. Etxean edo eskolan aritzeak ez du zerikusirik, eta guk zorrea dugu, bi gurasoon artean molda gaitzke, baina familia askotan ezinezkoa izaten ari da”.

NORENTZAT IZANGO DIRA ERREFORTZU BALIABIDEAK?

Hezitzaileek salatu dute hezkuntza administrazioak bigarren mailako ikasleentzat dituela premia bereziko haur eta gazteak; “orain arte hartu dituzten neurri eta murrizketak ikustea besterik ez dago”, dio Lorea Gisasola hezitzaileak. Administrazio guztiek dagoeneko iragarri dute egoera honek sortu dituen hutsuneei aurre egiteko eta errefortzua behar duten ikasleentzako baliabideak jarriko direla, uda honetan ez bada hurrengo ikasturte hasieran. Baliabide horiek, baina, ez dira zehaztu. “Ikastetxeak berriz zabaltzen dituztenean ikusiko dugu, premia bereziko ikasleei bideratzen zaizkien baliabideetan, administrazioarentzat ea benetan garrantzitsuak diren ikasle hauek, ala ez”, azpimarratu du Gisasolak.

Nafarroan, hezitzaile batzuk beste lan batzuetara bideratu dituzte, beharrezko: hezitzaileen zerrendara deitu zuen Nafarroako Gobernuak, zahar-etxeetan zaintzaile aritzeko eskainiz. Lurdes Elizegi da eskaintza onartu zuen hezitzaileetako bat: “Autonomia programa egin nuen 3 urteko gelan dagoen nire ikaslearentzat, baina hortik aurrera ezin nuen ezer askorik egin, arreta zuzena behar du haurrak eta hori gurasoen gain geratu da egoera honetan. Haiei hainbat proposamen bidali ostean, zahar-etxean jarri nintzen lanean”.

Eskolak orokorrean pentsatzen duela gogoratu digu Ana Corantik, oinarria dela gela orokorra, gela 'arrunta': “Nahiz eta ikasle guztietara iristen saiatu, orokortasunean mugitzen gara, eta ikasle hauei ahalegin handia eskatzen zaie; egokitu behar dute antolatuta dagoen sistema horretara, izan beharrean eskola ikasle hauetara egokitzen dena. Abiapuntua da eduki jakin batzuk ikasi behar direla ikasturtean, eta gero gogoratzen gara premia bereziko ikasleak daudela eta horiek nola lagundu pentsatzen jartzen gara, gela orokorraren martxa jarraitzeko gai izan daitezten. Baina abiapuntuak izan beharko luke nola moldatu eskola-ekintza beraien beharretara”. ●